

Speciallæge i gynækologi
Kanat Charib
Kongevej 45, st.
6400 Sønderborg
Tlf.nr.: 74 42 64 22
Hjemmeside: www.gyn-sonderborg.dk

PATIENTINFORMATION

Fertilitetsbehandling

Ved første konsultation gennemgår vi jeres journaloplysninger, og spørger også til sygdomme, der ikke har med fertilitet at gøre. Det er for at få et helhedsbillede af helbredstilstanden. På baggrund af oplysningerne planlægges det videre forløb.

Man vil i forbindelse med samtalen:

- Se på kvindens æggestokke og livmoder ved en ultralydsscanning
- Tage en celleprøve fra livmoderhalsen, medmindre denne er taget hos egen læge i forbindelse med henvisningen.
- Undersøge kvinden for chlamydia og evt. for infektion.
- Planlægge en passagetest af æggeledeerne.
- Aftale, at kvinden skal have taget blodprøver til hormonanalyser samt HIV- og hepatitis-test på næste 2.-5. cyklusdag.
- Aftale nærmere omkring henvisning på manden mhp. bestilling af sperm-undersøgelse samt HIV- og hepatitis-test.
- Informere om risiko for overstimulation og flerfoldsgraviditet.
- Informere om/henvisning til vores website med patientvejledning i fertilitetsbehandling.
- Foranledige udfyldelse og underskrift af "Samtykke og erklæring om faderskab eller medmoderskab ved assisteret reproduktion (Børnelovens §§ 27 og 27 b)" samt oplysningsskema ved stimulations-/inseminationsbehandling.

Hvad kan du selv gøre:

- Både over- og undervægt formindsker chancen for graviditet, især for kvinder, der har uregelmæssige menstruationer. Der er også større risiko for komplikationer under graviditeten og fødslen, hvis kvinden er overvægtig. Svær overvægt hos manden har også indflydelse på chancen for at opnå graviditet.
- Rygning kan ændre kønscellernes arvemasse og nedsætte frugtbarheden – både hos kvinden og manden. Rygning bør helt undgås under graviditeten. Har manden nedsat sædkvalitet, kan et rygestop være med til at forbedre denne.
- Alkohol – også i små mængder – kan formentligt nedsætte frugtbarheden hos kvinden. Når hun først er gravid, bør hun ikke drikke alkohol. Hos manden har alkohol mindre betydning, og et par genstande om ugen har ingen indflydelse på sædkvaliteten. Større mængder kan nedsætte mænds frugtbarhed.
- Koffein findes i kaffe, te og cola. Vi anbefaler at begrænse forbruget.
- Kunstige sødemidler, karbad og sauna, tætsiddende bukser og konstant varme i bilsædet forringer sædkvaliteten.
- Sund og varieret kost anbefales til både manden og kvinden.
- En multivitamintablet med folinsyre (400 µg) dagligt kan hos manden muligvis bedre sædkvaliteten, og hos kvinden forebygge, at barnet får rygmarvsbrok. Det anbefales at begynde at indtage folinsyre 3 måneder før behandlingen starter. Hvis kvinden tidligere har født eller aborteret et barn med visse misdannelser i hjernen eller rygmarven, tilrådes det at tage 5 mg folinsyre dagligt. Det samme gælder hvis kvinden tager medicin mod epilepsi.
- Medicin: Vi anbefaler, at du tager mindst mulig medicin under behandlingen og graviditeten. Har du brug for daglig medicin, så tal med lægen, om du bør skifte til et andet præparat før behandlingen. Naturlægemidler kan vi generelt ikke anbefale, da vi ved for lidt om deres virkning. Har du brug for almindelig smertestillende medicin, råder vi til, at du bruger paracetamol (Panodil, Pamol, Pinex). Smertestillende medicin, som hører til gruppen af lægemidler til reumatiske sygdomme eller inflammatoriske lidelser (f.eks. Brufen, Ibumetin, Ipren mfl.), bør ikke anvendes under behandlingen eller graviditeten efterfølgende. Er du i tvivl, så spørg på apoteket.
- Røde hunde: Er kvinden ikke vaccineret, og har hun heller ikke haft røde hunde som barn, tilråder vi vaccination før behandlingen. Der skal gå 3 måneder efter vaccinationen, inden man må starte på fertilitetsbehandling.

I vores klinik udføres stimulationsbehandling, dvs. en behandling for barnløshed med en mild hormonbehandling. Vi bruger f.eks. Pergotime, Puregon, Gonal-F og Menopur. Æggenes/folliklernes udvikling kontrolleres med ultralydsscanning, typisk på 10.-12. dagen. Man kan evt. - i næste cyklus - give en lavere eller højere dosis, afhængigt af respons/bivirkninger.

Pergotime/Puregon/Gonal-F/Menopur virker ved at fortælle kroppen, at der mangler hormon i æggestokkene så hypofysen snydes til at producere mere FSH, som er det stof ægblærer/folliklerne stimuleres af.

Bivirkninger (opleves sjældent): Kvalme, træthed, brystspænding, svimmelhed, hestedigninger, tågesyn, humørpåvirkning.

Symptomer på overstimulation: Spænding/smerter over symfyssen eller i siderne, øget abdominal-omfang, kvalme, oppustethed, træthed og almen utilpashed.

I svære tilfælde af overstimulation skal patienten indlægges på sygehus til evt. væskemonitorering og kontrol af hæmatokrit m.v.)

Ægløsning opnås oftest spontant – kan tjekkes med en ægløsningstest. Hvis det er nødvendigt, vil du i næste cyklus (efter instruktion) selv injicere Pregnyl/Ovitrelle subkutant (i underhuden). Ægløsning finder sted ca. 36 timer herefter.

Stimulationsbehandlingen i denne cyklus stoppes, hvis der ikke er tilstrækkelig respons.

Samleje anbefales 12-24 timer efter Pregnyl/Ovitrelle indsprøjtningen.

(Insemination foretages 24-36 timer efter Pregnyl/Ovitrelle indsprøjtningen)

Der bliver ved hver enkelt behandling udfyldt et individuelt skema med angivelse af, hvilke præparater der skal tages, dosis – samt på hvilke cyklusdage.

Man kan være berettiget til kronikertilskud hos Lægemiddelstyrelsen, hvis man har betragtelige udgifter til tilskudsberettiget medicin. Tilskuddet gives automatisk, hvis man iflg. CTR-saldoen er berettiget.

For nærmere information, spørg os i klinikken - eller søg på www.laegemiddelstyrelsen.dk (kronikertilskud).